

การพัฒนาาระบบสารสนเทศทางบัญชีการเงินและรูปแบบการตั้งราคา
ของสินค้าเกษตรแปรรูปตามอัตลักษณ์ เขา ป่า นา เล จังหวัดนครศรีธรรมราช^{*}
THE DEVELOPMENT OF FINANCIAL ACCOUNTING SYSTEM AND PRICING MODEL
OF PROCESSED AGRICULTURAL PRODUCTS BASED ON KHAO PA NA LE IDENTITY,
NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

โสภณ ชุมทองโด^{*}, พัทชรินทร์ โสมปาน, ศศิพัชร บุญขวัญ, นิภารัตน์ นักรัตริพงศ์, จินตนา แก้ววิจิตร

Sophon Chumthongdo^{*}, Patcharin Sompan, Sasipat Boonkwan, Niparat Nuktreepong, Jintana Kaewvijit

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

Faculty of Management Science, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Nakhon Si Thammarat, Thailand

^{*}Corresponding author E-mail: Sophon_chu@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบริบทข้อมูลทางการเงินและการบัญชีของผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป ตามอัตลักษณ์ เขา ป่า นา เล จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) ศึกษาและออกแบบการตั้งราคาสินค้าของผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปและสำรวจความเต็มใจจ่ายของผู้บริโภคผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป ตามอัตลักษณ์ เขา ป่า นา เล จังหวัดนครศรีธรรมราช 3) พัฒนาระบบสารสนเทศทางบัญชีการเงินที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจ การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์ กับสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป โซน เขา ป่า นา เล จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ ประธาน 1 คน กรรมการ 5 คน และเหรัญญิก 1 คน คัดเลือกจาก 4 โซน ๆ ละ 1 กลุ่มผลิตภัณฑ์ แบบเจาะจง นำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้ 1) ผลการสำรวจรายการข้อมูลบริบททั่วไปและข้อมูลเกี่ยวกับการทำบัญชีการเงิน พบว่า สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ขาดความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชี มีกระดากบันทึกด้วยลายมือเพื่อเตือนความจำรายรับรายจ่าย โดยประธานกลุ่มเป็นผู้จดบันทึก 2) ผลการตรวจสอบสภาพทางการเงินของผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป พบว่า ทั้ง 4 กลุ่มได้ตั้งราคาโดยใช้ต้นทุนเป็นพื้นฐาน ผู้บริโภคมีพฤติกรรมต่อสินค้าเกษตรแปรรูปที่เกิดจากความต้องเองโดยตรงและส่วนหนึ่งมาจากการกระตุ้น 3) ผลการศึกษาตัวอย่างภาพการทำบัญชีของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป พบว่า กลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปต้องการระบบบัญชีที่ไม่ซับซ้อน คือ 1) สมุดบันทึกบัญชีรายรับรายจ่ายเงินสด 2) ทะเบียนคุมวัตถุดิบ 3) สมุดบันทึกต้นทุนการผลิตสินค้า และ 4) รายงานทางการเงิน ซึ่งเหมาะสมและสร้างความพึงพอใจให้กับสมาชิกในกลุ่มเป็นมาก

คำสำคัญ: ระบบสารสนเทศ, บัญชีการเงิน, การตั้งราคาของสินค้า, เขา ป่า นา เล

Abstract

This article aims to 1) study the financial and accounting context of producers of processed agricultural products according to the identity of Khao Pa Na Le, Nakhon Si Thammarat Province. 2) study and design product pricing of producers of processed agricultural products and survey willingness to pay. of consumers who produce processed agricultural products according to the

identity of Khao Pa Na Le, Nakhon Si Thammarat Province. 3) Develop financial accounting information systems that are appropriate for the context of a community that produces processed agricultural products. The researcher collected data using a survey, group chat and interviews with members of the product group of processed agricultural products producers in the Khao Pa Na Le zone, Nakhon Si Thammarat Province, including 1 president, 5 committee members, and 1 treasurer, selected from 4 zones, 1 product group for each, specifically. Data were analyzed descriptively. The results of the analysis are as follows: 1) Results of the survey of general context data items and information regarding financial accounting. It was found that members of the product group lacked knowledge about accounting. Have handwritten notes to remind you of income and expenses. The group president took notes. 2) The results of the financial health examination of processed agricultural product producers found that all 4 groups set prices using cost as the basis. Consumers have behavior towards processed agricultural products that arises from direct demand and partly from stimulation. 3) The results of a sample study of accounting practices for processed agricultural product producers found that processed agricultural product producers need a simple accounting system, namely 1) a cash income and expenditure journal, 2) a raw material control register, 3) a cost journal. Product production and 4) financial reporting which is appropriate and very satisfying to the group members.

Keywords: Information System, Financial Accounting, Product Pricing, Khao Pa Na Lay

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 จนถึงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการบูรณาการการพัฒนาในทุกมิติอย่างสมดุลและมีความพอประมาณและมีระบบภูมิคุ้มกัน การพัฒนาที่ให้ความสำคัญต่อทรัพยากรมนุษย์ โดยยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” การพัฒนาคนด้านคุณภาพชีวิตและสภาวะที่ดีให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อ สังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาคอนกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณธรรม รวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล อนุรักษ์ ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม ยึด “วิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี” มาเป็นกรอบของวิสัยทัศน์ประเทศไทยใน แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยที่วิสัยทัศน์ ดังกล่าวต้องสนองตอบต่อประโยชน์แห่งชาติยึด “เป้าหมายอนาคตประเทศไทย ปี 2579” ที่เป็นเป้าหมายในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีมาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน 5 ปีแรกและเป้าหมายในระดับย่อยลงมา ควบคู่กับกรอบเป้าหมายที่ยั่งยืน (SDGs) ทั้งนี้ เป้าหมายประเทศไทยในปี 2578 ซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกันนั้นพิจารณาจากมิติต่าง ๆ ทั้ง ประเด็นและลักษณะของการพัฒนา ลักษณะฐานการผลิตและบริการสำคัญของประเทศ

ลักษณะของสังคมไทยที่พึงปรารถนาและกลุ่มเป้าหมายในสังคมไทย โดยกำหนดไว้ ดังนี้ “เศรษฐกิจและสังคมไทยมีการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืนบนฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน สังคมที่เป็นธรรมมีความเหลื่อมล้ำน้อย คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นพลเมืองที่มีวินัย ตื่นรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดชีวิต มีสุขภาพร่างกายและจิตใจสมบูรณ์ มีความเจริญเติบโตทางจิตวิญญาณ จิตสาธารณะและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความเป็นพลเมืองไทย

พลเมืองอาเซียนและพลเมืองโลก ประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีนานาชาติ ระบบเศรษฐกิจตั้งอยู่บนฐานของการใช้นวัตกรรมนำดิจิทัลสามารถแข่งขันในการผลิตได้และค้าขายเป็น มีความเป็นสังคมประกอบการ มีฐานการผลิตและบริการที่มีคุณภาพและรูปแบบที่โดดเด่นเป็นที่ต้องการในตลาดโลก เป็นฐานการผลิตสินค้าและบริการที่สำคัญ เช่น การให้บริการคุณภาพทั้งด้านการเงิน ระบบโลจิสติกส์ บริการด้านสุขภาพและท่องเที่ยว คุณภาพ เป็นครัวโลกของอาหารคุณภาพและปลอดภัย เป็นฐานอุตสาหกรรมและบริการอัจฉริยะที่เป็นอุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่ใช้นวัตกรรม ทุนมนุษย์ทักษะสูงและเทคโนโลยีอัจฉริยะ” และยึด “หลักการนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน 5 ปีที่ต่อยอดไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่เป็น เป้าหมายระยะยาว” จากแผนพัฒนาเป็นกลไกเชื่อมต่อในลำดับแรกที่จะกำกับและส่งต่อแนวทางพัฒนาและเป้าหมายในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ให้เกิดการปฏิบัติในทุกระดับและในแต่ละด้านอย่างสอดคล้องกัน แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จึงให้ความสำคัญกับการใช้กลไกประชารัฐที่เป็นการรวมพลังขับเคลื่อนจากภาคเอกชนและประชาชน โดยมีการกำหนดประเด็นบูรณาการของการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงและการกำหนดในระดับแผนงาน โครงการสำคัญที่จะตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาได้อย่างแท้จริงตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระบุว่าประเทศไทยกำลังเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ถือเป็นโอกาสและความเสี่ยงในการพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องสร้างภูมิคุ้มกันให้เข้มแข็งเพื่อเตรียมความพร้อมในการปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ให้ก้าวหน้าต่อไปเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

ประเด็นสำคัญในการสร้างภูมิคุ้มกันในระดับสังคมและชุมชนนั้น หมายความว่า ถึงการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชนโดยการต่อยอดสร้างสรรค์มูลค่าเพิ่มให้กับทุนทางสังคมที่มีอยู่ในชุมชนซึ่งประกอบด้วยทุนทางกายภาพ ทุนทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความชำนาญเฉพาะด้าน ซึ่งจะเป็นตัวเชื่อมโยงให้เกิดการเข้ามามีส่วนร่วมและความรู้สึกการเป็นเจ้าของของทุนทางสังคมร่วมกันของคนในชุมชน ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความสำเร็จในการพัฒนาสังคมและชุมชนที่ยั่งยืน (เฉลิมพล แจ่มจันทร์ และสวริย์ บุญมานนท์, 2556) เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการประกอบกิจการทุกประเภทไม่ว่าจะเป็น ธุรกิจบริการ ธุรกิจพาณิชย์กรรม และธุรกิจอุตสาหกรรม รวมถึงการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ หน่วยงาน รัฐบาล หรือเอกชน เนื่องจากสภาพการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีที่รวดเร็วและการแข่งขันที่เกิดขึ้นในธุรกิจมีผล ทำให้ธุรกิจต้องปรับตัวเพื่อให้มีข้อมูลข่าวสารตลอดจนการประมวลผลที่รวดเร็วทันต่อการใช้งานเพื่อใช้ ประกอบการตัดสินใจของผู้ใช้ข้อมูล ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องมีความถูกต้องและทันต่อเหตุการณ์ระบบ สารสนเทศจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหาด้านระบบข้อมูลข่าวสารให้มีความรวดเร็วและ ทันต่อการใช้งาน ดังนั้นองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ จึงนำระบบสารสนเทศมาใช้ในองค์กรเพื่อพัฒนา ความก้าวหน้า และความสำเร็จขององค์กรตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ (กิตติ ภักดีวัฒนกุล, 2549) ระบบสารสนเทศ ที่ใช้งานจริงมีการจำแนกได้หลายประเภท แต่ละประเภทก็มีจุดเด่นแตกต่างกันไปทั้งนี้องค์กรหรือหน่วยงานสามารถเลือกใช้ระบบสารสนเทศให้ตรงตามจุดประสงค์กับงานของตนเองได้ เช่น ระบบสารสนเทศทางการเงินบัญชีซึ่งในอดีตการจัดเก็บ การบันทึก การประมวลผลข้อมูลโดยส่วนใหญ่ธุรกิจจะจัดทำด้วยมือ (Manual System) จึงทำให้เกิดความล่าช้าและขาดความถูกต้องแม่นยำของข้อมูล ธุรกิจจึงได้มีการนำระบบ สารสนเทศเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการข้อมูล โดยเฉพาะข้อมูลด้านบัญชีซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญที่ผู้ใช้ทั้ง ภายในกิจการและภายนอกกิจการจะนำไปใช้ประกอบการวางแผน ควบคุม และการตัดสินใจในเหตุการณ์ ต่าง ๆ องค์กรหรือหน่วยงานใดมีระบบสารสนเทศที่ดีย่อมส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจขนาดเล็กไปจนถึงธุรกิจขนาดใหญ่ทั้งในระดับชุมชน และระดับประเทศย่อมสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างไรก็ตาม สำหรับหน่วยงาน

ระดับชุมชน ระบบสารสนเทศได้มีการนำมาใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานน้อยมาก (ไพบุลย์ เกียรติโกมล และณัฐพันธ์ เจริญนันทน์, 2551)

ภาวะทางเศรษฐกิจรวมถึงเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วภายใต้การแข่งขันทางธุรกิจที่สูงองค์กรทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ต้องมีการปรับตัวเพื่อให้สามารถอยู่รอดได้ โดยเริ่มนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ มาใช้เป็นกลยุทธ์ขององค์กร ทั้งในส่วนการบริหารจัดการในองค์กร การแข่งขัน การเพิ่มช่องทางการตลาดและด้านการใช้ข้อมูลเพื่อช่วยสนับสนุนในการตัดสินใจ ข้อมูลทางการเงินและบัญชีจะช่วยให้กิจการทราบผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงินและความมั่นคงของธุรกิจ โดยจะเริ่มจากการบันทึกรายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินธุรกิจ เช่น การลงทุน รายรับและรายจ่ายที่เป็นของกิจการ เป็นต้น ข้อมูลจากการบันทึกรายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจะนำมาจัดทำเป็นรายงานทางการเงิน เช่น งบดุล งบกำไรขาดทุน และงบรายรับรายจ่าย เป็นต้น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำบัญชีช่วยให้สะดวก ประหยัดเวลา ลดความยุ่งยากและซ้ำซ้อน การจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีระบบ (ดวงสมร อรพินท์ และคณะ, 2557); (นุชจรี พิเชฐกุล, 2556) สามารถเรียกดูข้อมูลได้ทันทีที่ต้องการใช้วางแผนการแข่งขันทางการตลาดได้ และใช้ข้อมูลทางการเงินและบัญชีในการตรวจสอบสุขภาพของธุรกิจ สร้างความโปร่งใส ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการจัดจ้างสำนักงานบัญชีได้ อีกทั้งยังส่งเสริมให้การทางธุรกรรมและการบริหารเงินของผู้ประกอบการเป็นไปอย่างรวดเร็ว คล่องตัว และเกิดประสิทธิภาพ อันจะส่งผลสำเร็จต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม จะช่วยให้รัฐบาลสามารถวิเคราะห์และวางแผนในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการได้ตรงต่อความต้องการ เพื่อเพิ่มศักยภาพทางการผลิตและการค้าปัจจุบันงานของนักบัญชีมีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมอย่างมาก เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยทำให้มีการพัฒนาชุดคำสั่งสำเร็จรูปหรือชุดคำสั่งเฉพาะสำหรับช่วยในการเก็บรวบรวมและประมวลผลข้อมูล ซึ่งจะช่วยลดระยะเวลาและเพิ่มความถูกต้องและเพิ่มความถูกต้องในการทำงานแก่ผู้ใช้ ทำให้นักบัญชีมีเวลาในการปฏิบัติงานเชิงบริหารมากขึ้น เช่น การออกแบบและพัฒนาระบบงาน พัฒนาระบบงบประมาณและระบบข้อมูลสำหรับผู้บริหาร เป็นต้น โดยที่ระบบสารสนเทศด้านการบัญชี (accounting information systems) หรือที่เรียกว่า AIS จะเป็นระบบที่รวบรวมจัดระบบ และนำเสนอสารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยในการตัดสินใจแก่ผู้ใช้สารสนเทศทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยระบบสารสนเทศทางการบัญชีจะให้ความสำคัญกับสารสนเทศที่สามารถวัดได้ หรือการประมวลผลเชิงปริมาณมากกว่าการแก้ปัญหาเชิงคุณภาพ (วิเชตมาร์ท, 2558); (อมร โททำ, 2556)

การยกระดับจำนวนวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการขนาดกลางและเล็กในพื้นที่ให้ประสบความสำเร็จในการยกระดับรายได้เพิ่มขึ้นได้นั้น คณะผู้วิจัยดำเนินการวิจัยลงพื้นที่สำรวจชุมชน ศึกษาสินค้าเกษตรแปรรูปของจังหวัดนครศรีธรรมราชและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นของระบบบัญชีการเงินของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรเห็นว่าจำเป็นต้องมีระบบสารสนเทศทางบัญชีการเงินมาช่วยในการจัดการกับข้อมูลต่างๆ ให้การดำเนินงานมีความถูกต้องสะดวกรวดเร็วสร้างความพึงพอใจให้กับกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตร งานวิจัยเรื่องการพัฒนาบบสารสนเทศทางบัญชีการเงินและการรูปแบบการตั้งราคาของสินค้าเกษตรแปรรูปตามอัตลักษณ์ เขา ป่า นา เล จังหวัดนครศรีธรรมราช จะเป็นการช่วยให้การจัดทำบัญชีการเงินของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปมีความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น สร้างความพึงพอใจให้กับสมาชิกในกลุ่ม ๆ สามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทข้อมูลทางการเงินและบัญชีของผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป ตามอัตลักษณ์ เขา ป่า นา เล จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาและออกแบบการตั้งราคาสินค้าของผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปและสำรวจความเต็มใจจ่ายของผู้บริโภคผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป ตามอัตลักษณ์ เขา ป่า นา เล จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศทางบัญชีการเงินที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการพัฒนาระบบสารสนเทศทางบัญชีการเงินและรูปแบบการตั้งราคาของสินค้าเกษตรแปรรูปตามอัตลักษณ์ เขา ป่า นา เล จังหวัดนครศรีธรรมราช มีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มผลิตภัณฑ์ผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป โซน เขา ป่า นา เล จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามเกณฑ์แบ่งโซนพื้นที่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 4 โซน 1) โซนเขา อำเภอลานสกา ฉวาง ช้างกลาง พิปูน พรหมคีรี นบพิตำ ถ้ำพรรณรา 2) โซนป่า อำเภอยะรัง นาบอนทุ่งใหญ่ บางขัน ร่อนพิบูลย์ จุฬาภรณ์ 3) โซนนาง อำเภอยะรังใหญ่ ชะอวด ปากพนัง หัวไทร เฉลิมพระเกียรติ พระพรหม 4) โซนเล อำเภอเมือง ขนอม สิชล ท่าศาลา

กลุ่มตัวอย่าง (Samples) ได้แก่สมาชิกในกลุ่มประกอบด้วย ประธาน 1 คน กรรมการ 5 เற்றுณิก 1 คน คัดเลือกจาก 4 โซน แบบเจาะจง (purposive sampling) โซนละ 1 กลุ่มผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์โซนเขา แป้งสาकु กลุ่มทำนบ้านสากุเหล็ก ตำบลอินทรี อำเภอพรหมคีรี ผลิตภัณฑ์โซนป่า โลชั่นน้ำผึ้งตรารักแรกพบ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนผึ้งร่มไทร ตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง ผลิตภัณฑ์โซนนา ศรีนวลปลากดุกร้าอินเตอร์ ตำบลเคร่ง อำเภอชะอวด และผลิตภัณฑ์โซนเล ปลาหวาน ความสุขชาวเล กลุ่มแปรรูปอาหารทะเลปากพูน ตำบลปากพูน อำเภอเมือง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสำรวจ การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ซึ่งมีวิธีการดังต่อไปนี้

2.1 สำรวจข้อมูลบริบททั่วไปทางบัญชีการเงินของผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป จากประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่ประธาน กรรมการ และற்றுณิก เกี่ยวกับ ชื่อกลุ่ม ประธานกลุ่ม ชนิดของสินค้าเกษตรแปรรูปของกลุ่ม ระดับการศึกษาของประธานกลุ่ม จำนวนสมาชิกของวิสาหกิจชุมชน การจ่ายเงินปันผลให้แก่สมาชิก และการจัดทำบัญชีของกลุ่ม

2.2 สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการทำบัญชีการเงินของผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป จากประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่ประธาน กรรมการ และற்றுณิก เกี่ยวกับ ชื่อของผู้ทำบัญชี ตำแหน่งของผู้ทำบัญชีใน ระดับการศึกษาของผู้ทำบัญชี ประสบการณ์ด้านการทำบัญชีของกลุ่ม ข้อมูลการใช้สมุดบัญชีหรือเอกสารของกลุ่ม มีทะเบียนสมาชิกและหุ้น มีทะเบียนคุมวัตถุดิบ ออกใบเสร็จรับเงินเมื่อมีการขายสินค้า มีทะเบียนคุมสินค้า การจัดทำบัญชีด้วยมือ หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีการบันทึกบัญชีทุกครั้งเมื่อเกิดการรับและจ่ายเงินสด มีการจัดทำสรุยอดบัญชีรายรับ-รายจ่าย หรือทำงบการเงินทุกสิ้นเดือน รายงานทางการเงินประจำเดือน รายงานทางการเงินประจำปี ชื่อหน่วยงานที่กลุ่มนำส่งรายงานทางการเงินประจำปี กลุ่มมีการนำข้อมูลทางการเงินมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนดำเนินกิจการ ปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดทำบัญชี การจัดเก็บเอกสารประกอบการซื้อขาย และวิธีการจัดเก็บเอกสารการซื้อขาย

2.3 ตรวจสอบสภาพทางการเงินของผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่ประธาน กรรมการ และற்றுณิก เกี่ยวกับ ทรัพย์สินของกลุ่ม เงินทุน (ลงทุนโดยสมาชิก) หนี้สินระยะสั้น หนี้สินระยะยาว และรูปแบบของการซื้อขายสินค้า

2.4 สัมภาษณ์ผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป จากประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่ประธาน กรรมการ และற்றுณิก เกี่ยวกับ การทำบัญชี และเก็บตัวอย่างภาพการทำบัญชีที่มีลักษณะที่แตกต่างกัน

2.5 สัมภาษณ์ผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปเกี่ยวกับรูปแบบการตั้งราคาสินค้าและสำรวจข้อมูลความเต็มใจจ่ายของผู้บริโภคสินค้าเกษตรแปรรูปจาก 4 ผลิตภัณฑ์ ตามอัตลักษณ์ เขา ป่า นา เล จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา (Descriptive Method) ด้วยการบรรยายโดยมีรูปและตารางประกอบ และรายงานผลการวิจัย การพัฒนาระบบสารสนเทศทางบัญชีการเงิน และรูปแบบการตั้งราคาของสินค้าเกษตรแปรรูปตามอัตลักษณ์ เขา ป่า นา เล จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 ข้อมูลจากแบบสำรวจ การสนทนากลุ่ม (Focus Group) และการสัมภาษณ์ (Interview) เกี่ยวกับบริบททั่วไปทางบัญชีการเงินของผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปและการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการทำบัญชีการเงินของผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียงและจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นนำมาสรุปเป็นประเด็นโดยใช้วิธีตีความและบรรยายเชิงวิเคราะห์ นำข้อมูลที่ได้ไปออกแบบระบบบัญชีของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป อย่างง่ายเพื่อให้กลุ่มผู้ผลิตฯ ใช้งานได้ง่ายจริง ไม่มีความซับซ้อนจนเกินไป เพื่อไปถ่ายทอด ทดลองใช้ และติดตามผล นำมาวิเคราะห์อีกครั้งแล้วนำเสนอตัวอย่างการบันทึกบัญชีของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปตามระบบบัญชีใหม่ เพื่อการพัฒนาระบบสารสนเทศต่อไป

3.2 วิเคราะห์แนวทางการกำหนดราคาสินค้าจากคำให้สัมภาษณ์ของผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป โดยวิเคราะห์สรุปความตามแนวทางการกำหนดราคาขายสินค้า ทั้ง 4 กลุ่มผลิตภัณฑ์

3.3 การวิเคราะห์ความเต็มใจจ่าย แบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ วิธีที่ 1 การวิเคราะห์ทางตรงโดยใช้แบบสำรวจ และวิธีที่ 2 การวิเคราะห์ทางอ้อม โดยใช้การสังเกตพฤติกรรมของผู้บริโภคและสร้างแบบจำลองจากการประมาณค่าใช้จ่าย ในรูปแบบของเวลาและจำนวนเงิน โดยผู้วิจัยเลือกการวิเคราะห์วิธีที่ 2 วิเคราะห์ผ่านโมเดลพฤติกรรมผู้บริโภค (A Model of Consumer Behavior)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ประเด็น ดังนี้

1. ผลการสำรวจข้อมูลบริบททั่วไปทางบัญชีการเงินและการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการทำบัญชีการเงินของผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป 4 กลุ่ม เก็บข้อมูลจากการสำรวจ การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์ ผู้จัดทำบัญชีประธานกลุ่ม และสมาชิกในกลุ่มเกี่ยวกับข้อมูลตามรายการที่ผู้วิจัยกำหนด สรุปผลได้ดังนี้ ผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปส่วนใหญ่บันทึกมูลทางบัญชีการเงินไว้เพื่อเตือนความจำในกระดาษหรือสมุดด้วยมือ ไม่ต่อเนื่อง ไม่มีสมุดบัญชีหรือไม่มีเอกสารแบบฟอร์มที่ถูกต้องสำหรับบันทึกการขาย ผู้บันทึกขาดความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการทำบัญชีของกลุ่ม การบันทึกการขายต่าง ๆ ที่มีให้เห็นอยู่บ้าง ส่วนใหญ่ประธานกลุ่มจะเป็นผู้จดบันทึกแต่ยังไม่เป็นปัจจุบัน มีบางกลุ่มที่มอบหมายให้สมาชิกในกลุ่มบันทึก ผู้บันทึกยังขาดความรู้และรูปแบบทางการที่นิยมใช้กัน เมื่อไม่มีการจดบันทึกหรือการทำบัญชีอย่างเป็นระบบ จึงไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนดำเนินกิจการของกลุ่มได้ เช่น การวางแผนการผลิต การคิดต้นทุน การกำหนดราคา และข้อมูลทางการตลาด ผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปทุกกลุ่มขาดรูปแบบบัญชีที่เหมาะสม จึงออกแบบการบันทึกขึ้นมาเองด้วยมือลงในกระดาษหรือสมุดตามศักยภาพของสมาชิกกลุ่มในสามารถทำได้ สมาชิกของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปส่วนใหญ่เป็นเครือญาติกัน การดำเนินกิจกรรมของกลุ่มอยู่ในรูปแบบครอบครัว แยกไม่ออกระหว่างกิจกรรมของกลุ่มกับกิจกรรมของครอบครัว ไม่เห็นความสำคัญของการบันทึกบัญชีการเงิน จากการสำรวจสุขภาพทางการเงินของผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปทั้ง 4 กลุ่ม พบว่า ทุกกลุ่มมีการใช้เกณฑ์เงินสดในการดำเนินธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นการซื้อวัตถุดิบ การจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ รวมไปถึงการขายสินค้า และทุกกลุ่มไม่มีการก่องหนี้ขึ้นแต่อย่างใด และจากตัวอย่างภาพการทำบัญชีของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป จะเห็นได้ว่าแต่ละกลุ่มมีรูปแบบการจดบันทึกที่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่เป็นการจดบันทึกลงบนกระดาษมากกว่าการพิมพ์เพื่อเตือนความจำ ผู้จดบันทึกยังขาด

ความรู้พื้นฐานหรือขั้นตอนการทำบัญชีที่ถูกต้อง จากตัวอย่าง สรุปได้ว่ากลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป ชาตคนที่มีความรู้เรื่องวิธีการทำบัญชี จำเป็นต้องได้รับพัฒนาความรู้และวิธีการบันทึกบัญชี

2. ผลการวิเคราะห์รูปแบบการตั้งราคาสินค้าของผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปและการวิเคราะห์ความเต็มใจจ่าย พบว่า การตั้งราคาสินค้า ทั้ง 4 กลุ่มได้ตั้งราคาโดยใช้ต้นทุนเป็นพื้นฐาน กล่าวคือตั้งราคาโดยการบวกส่วนเพิ่มเข้าไปในราคาต้นทุนของสินค้า ซึ่งการตั้งราคาแบบนี้เป็นที่นิยมกันโดยทั่วไปของผู้ผลิตและผู้บริโภคยอมรับในราคาดังกล่าว สูตรที่กลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปใช้ในการคำนวณ ได้แก่ ราคาขายสินค้า = ต้นทุน + กำไรที่ต้องการ ตัวอย่างเช่น ราคาขาย = ต้นทุนทั้งหมดต่อชิ้น + (%กำไรที่ต้องการ × ต้นทุน) วิธีคำนวณ: ต้นทุนต่อชิ้น = 100 ต้องการขายให้ได้กำไร 15% ราคาขายต่อชิ้น = $100 + (15\% \times 100) = 115$ บาท เป็นต้น ผลการสำรวจความเต็มใจจ่ายของผู้บริโภคผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป ตามอัตลักษณ์ เขา ป่า นา เล จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยใช้การสังเกตพฤติกรรมของผู้บริโภคและสร้างแบบจำลองจากการประมาณค่าใช้จ่าย ในรูปแบบของเวลาและจำนวนเงินในการวิเคราะห์ผ่านโมเดลพฤติกรรมผู้บริโภค (A Model of Consumer Behavior) ซึ่งความต้องการซื้อผลิตภัณฑ์แปรรูป 4 รายการ เกิดจากความต้องการของผู้บริโภคเองโดยตรง ผู้บริโภคชอบกิน ชอบใช้ ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว และส่วนหนึ่งมาจากการกระตุ้นที่เกิดจากเจ้าของผลิตภัณฑ์ เจ้าของผลิตภัณฑ์ได้ร่วมกับนักวิจัยออกแบบพัฒนาตราผลิตภัณฑ์ให้มีอัตลักษณ์ โดยต่อยอดจากตราผลิตภัณฑ์เดิมที่ทางกลุ่มมีอยู่แล้วให้สวยงามสะดุดตาน่าสนใจ ทำให้ผู้บริโภคมีความเต็มใจจ่ายมากยิ่งขึ้น สำหรับการกระตุ้นด้านราคา กลุ่มสามารถกำหนดเงื่อนไขการชำระเงินผ่าน QR Code และผ่านช่องทางการชำระที่ทำให้ผู้ซื้อเกิดความสะดวกและมีส่วนลดพิเศษเมื่อซื้อ ณ ที่ทำการกลุ่ม การกระตุ้นด้านการขาย มีการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์อย่างทั่วถึง เช่น ขายออนไลน์ ตลาดนัด ออกร้านในช่วงเทศกาลต่าง ๆ ที่ทางหน่วยงานรัฐอำนวยความสะดวก ซึ่งทุกวิธีการกระตุ้นทำให้ผู้บริโภคซื้อหรือเต็มใจจ่ายในที่สุด

3. ผลการพัฒนาระบบสารสนเทศทางบัญชีการเงินที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป นักวิจัยได้ออกแบบระบบบัญชีเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศทางบัญชีการเงินที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป ซึ่งมีผลการออกแบบระบบบัญชีเพื่อนำไปพัฒนาระบบสารสนเทศการบันทึกบัญชีในสมุดบัญชีรายรับรายจ่าย 4 รายการ 1) สมุดบัญชีรายรับรายจ่ายเงินสด 2) ทะเบียนคุมวัตถุดิบ 3) สมุดบันทึกต้นทุนการผลิตสินค้า 4) รายงานทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังภาพตัวอย่างต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ตัวอย่างสมุดบันทึกบัญชีรายรับรายจ่ายเงินสด

สมุดบัญชีรายรับรายจ่ายเงินสด เดือนกันยายน 2565

วันเดือนปี	รายการ	รายการรับ เงินสด		รายการจ่ายเงินสด										เงินสด คงเหลือ	
				ต้นทุนผลิต						ค่าใช้จ่ายอื่น		ครุภัณฑ์			
		ขายสินค้า		วัตถุดิบ		ค่าแรงงาน		ค่าใช้จ่ายผลิต		ค่าใช้จ่ายอื่น		ครุภัณฑ์			
		บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.
2565															
1 ก.ย.	ยอดยกมา													15,000	-
5 ก.ย.	ตัดต้นสาकु 1 ต้น			350	-	700	-							13,950	-
6-16 ก.ย.	ค่าแรงคนทำแป้ง					4,000	-							9,950	-
17 ก.ย.	ซื้อถุง 500 ใบ							1,000	-					8,950	-
18 ก.ย.	จ่ายค่าสติกเกอร์ 2 เมตร							700	-					8,250	-
20 ก.ย.	จ่ายค่าน้ำประปา							10	-					8,240	-
25 ก.ย.	ขายแป้งสาकु 10 กก.	1,200	-											9,440	-
27 ก.ย.	จ่ายค่าไฟฟ้า							100	-					9,340	-
30 ก.ย.	ขายแป้งสาकु 70 กก.	8,400	-											17,740	-
	รวม/คงเหลือ	9,600	-	350	-	4,700	-	1,810	-	-0-		-0-		17,740	

ภาพที่ 1 สมุดบัญชีรายรับรายจ่ายเงินสด

ขั้นตอนที่ 2 ตัวอย่างทะเบียนคุมวัตถุดิบ

ทะเบียนคุมวัตถุดิบ

ชื่อวัตถุดิบ...ต้นสาकु

หน่วยนับ ต้น

ราคาทุนต่อหน่วย 1,050 บาท

ปี	เดือน	วัน	รายการ	รับเข้า (หน่วย)	เบิกไปใช้ (หน่วย)	คงเหลือ (หน่วย)
2565						
ก.ย.	5		ตัดต้นสาकु 1 ต้น	1		1
	6		เบิกต้นสาकु		1	0
ต.ค.	8		ตัดต้นสาकु 1 ต้น	1		1
	9		เบิกต้นสาकु		1	0

ภาพที่ 2 ทะเบียนคุมวัตถุดิบ

ขั้นตอนที่ 3 ตัวอย่างสมุดบันทึกต้นทุนการผลิตสินค้า

สมุดบันทึกต้นทุนการผลิตสินค้า

เดือน กันยายน 2565

วัน	เดือน	ปี	รายการต้นทุนและค่าแรงงาน						หมายเหตุ
			รายการ	วัตถุดิบ	ค่าแรงงาน	ค่าใช้จ่ายผลิต			
ก.ย.	5		ต้นสาकु	1,050	-				
	6-16		ค่าแรงงาน		4,000	-			
	20		ค่าน้ำประปา			10	-		
	22		ค่าถุง			200	-		
			ค่าสติ๊กเกอร์			130	-		
	27		ค่าไฟฟ้า			100			
			รวม	1,050	-	4,000	-	440	-

ภาพที่ 3 สมุดบันทึกต้นทุนการผลิตสินค้า

ขั้นตอนที่ 4 ตัวอย่างการทำรายงานทางการเงิน

กลุ่มทำน้าบ้านสาทเหล็ก		
งบกำไรขาดทุน		
สำหรับระยะเวลา 1 เดือน สิ้นวันที่ 30 กันยายน 2565		
รายได้ :		
ขายสินค้า		9,600
ค่าใช้จ่าย :		
วัตถุดิบใช้ในการผลิต	1,050	
ค่าแรงงาน	4,000	
ค่าใช้จ่ายในการผลิต	440	
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	<u>0</u>	
รวมค่าใช้จ่าย		<u>5,490</u>
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ		<u><u>4,110</u></u>

ภาพที่ 4 รายงานทางการเงิน

จากตัวอย่างการบันทึกตามระบบบัญชีที่นักวิจัยนำเสนอแก่กลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปแล้วนำไปพัฒนาระบบสารสนเทศทางบัญชีการเงินที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับสมาชิกในกลุ่มเป็นอย่างมาก

ภาพที่ 5 หน้าต่างเข้าสู่ระบบบัญชีผู้ประกอบการสินค้าเกษตรแปรรูป

อภิปรายผล

ประเด็นสำคัญที่พบจากงานวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการทางบัญชีการเงินและรูปแบบการตั้งราคาของสินค้าเกษตรแปรรูปตามอัตลักษณ์ เขา ป่า นา เล จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ 3 ข้อ โดยนำเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิง มีประเด็นน่าสนใจ ดังนี้ ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1) ข้อมูลทางการเงินและการบัญชีของผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป พบว่ากลุ่มผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูปยังไม่เข้มแข็ง การจัดทำบัญชีของกลุ่มผลิตภัณฑ์เดิม มีการจัดทำแบบง่าย ๆ เพื่อบันทึกความจำประจำวัน สมาชิกในกลุ่มขาดความรู้และทักษะทางบัญชีการเงิน ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มไม่ได้สำเร็จการศึกษาทางด้านบัญชี ไม่ผ่านการอบรมหรือพัฒนางานด้านบัญชี การขับเคลื่อนกิจกรรมของกลุ่มส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับประธานกลุ่ม โดยเฉพาะเรื่องบัญชีการเงินประธานกลุ่มจะเป็นผู้จัดบันทึกเอง รูปแบบไม่เป็นไปตามหลักวิชาการทำบัญชีอย่างเป็นระบบ เสมือนจัดบันทึกเพื่อเตือนความจำมากกว่า จึงไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนดำเนินกิจการของกลุ่มผลิตภัณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัชรินทร์ จุลกะเสวี ได้ศึกษาระบบบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน : กรณีศึกษาอำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ปัจจุบันการบันทึกบัญชีและการจัดทำรายงานทางการเงินของกองทุนหมู่บ้านยังคงไม่เป็นไปตามรูปแบบของระบบบัญชีที่กำหนดไว้ในคู่มือการทำบัญชีและรายงานสำหรับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กล่าวคือ มีการบันทึกตามความสะดวกและตามความเข้าใจเนื่องจากผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีขาดความรู้และความเข้าใจในการใช้แบบฟอร์มต่าง ๆ ในการบันทึกบัญชีและผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญของเอกสารประกอบการจัดทำบัญชี แต่จะเน้นให้ความสำคัญเฉพาะการจัดทำรายงานทางการเงินเพื่อใช้ในการเบิกเงินจากธนาคาร นอกจากนี้ กองทุนหมู่บ้านยังขาดการสนับสนุนทางด้านต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ได้แก่ เรื่องการจัดอบรมและการให้ความรู้ด้านบัญชี ขาดบุคลากรที่มีหน้าที่ดูแลและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีและการดำเนินงานด้านอื่น ๆ ของกองทุน (ชัชรินทร์ จุลกะเสวี, 2553) ข้อที่ 2) การตั้งราคาสินค้าของผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปและสำรวจความเต็มใจจ่ายของผู้บริโภค พบว่ากลุ่มได้ตั้งราคาโดยใช้ต้นทุนเป็นพื้นฐาน กล่าวคือตั้งราคาโดยการบวกส่วนเพิ่มเข้าไปในราคาต้นทุนของสินค้า ซึ่งการตั้งราคาแบบนี้เป็นที่นิยมกันโดยทั่วไป และจากผลการสำรวจความเต็มใจจ่ายของผู้บริโภคผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปเกิดจากความต้องการของผู้บริโภคเองโดยตรง ผู้บริโภคชอบกิน ชอบใช้ ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ส่วนหนึ่งอาจมาจากการกระตุ้นที่เกิดจากเจ้าของผลิตภัณฑ์และตราผลิตภัณฑ์มีส่วนสำคัญเช่นกันทำให้ผู้บริโภคมีความเต็มใจจ่ายมากยิ่งขึ้น การชำระเงินค่าสินค้าผ่าน QR Code ทำให้ผู้ซื้อเกิดความสะดวก รูปแบบการจำหน่ายผลิตภัณฑ์หลากหลาย เช่น ขายออนไลน์ ตลาดนัด ออกร้านในช่วงเทศกาลต่าง ๆ ทั้งหมดช่วยกระตุ้นทำให้ผู้บริโภคซื้อหรือเต็มใจจ่ายในที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัย แนวทางการพัฒนาทางการเงินกลุ่มผู้ผลิตเต้าเจี้ยวอินทรีย์ ประกอบด้วย 2.1) การจัดทำงบการเงินโดยใช้โปรแกรม Microsoft Excell 2.2) วางแผนทางการเงินโดยการประมาณการทางการเงิน 2.3) การเปรียบเทียบวางแผนทางการเงินกับข้อมูลในงบการเงิน 2.4) การนำข้อมูลทางการเงินที่ได้ไปใช้ในการตัดสินใจทางการเงิน จากการรวบรวมข้อมูลทางการเงินของกลุ่ม โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excell ทำให้ค้นหาเกี่ยวกับงบการเงิน และการประมาณการทางการเงินได้ง่ายและรวดเร็ว รวมถึงสามารถใช้ข้อมูลทางการเงินช่วยสนับสนุนการตัดสินใจทางการเงิน รวมถึงทางกลุ่มผู้ผลิตเต้าเจี้ยวอินทรีย์ สามารถนำข้อมูลทางการเงินที่จัดทำแล้วไปเชื่อมต่อกับแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ เพื่อการตัดสินใจทางการเงินที่รวดเร็ว (ศิริกุล ตูลาสมบัติ และฉัตร ชูชื่น, 2560) ข้อที่ 3) การพัฒนาระบบสารสนเทศทางการเงินและบัญชีที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป พบว่า จากตัวอย่างการบันทึกตามระบบบัญชีที่นักวิจัยนำเสนอแก่กลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปแล้วนำไปพัฒนาระบบสารสนเทศทางบัญชีการเงินที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับสมาชิกในกลุ่มเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับงานวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศทางการเงินเพื่อการควบคุมภายในของบริษัท อินทนิล เชียงใหม่ จำกัด พบว่า บริษัทมีสารสนเทศทางการเงินเป็นจำนวนมากแต่ยังขาดระบบการควบคุมภายในที่ดี อีกทั้งพนักงานยังมี

ความสับสนในการปฏิบัติงานของตนเอง ตลอดจนพนักงานไม่เห็นความสำคัญของการควบคุมภายใน ทำให้สารสนเทศทางการบัญชีมีข้อผิดพลาดและส่งผลให้เกิดการทุจริตได้ง่าย ดังนั้น การศึกษานี้ได้ช่วยให้บริษัทมีการจัดตั้งระบบการควบคุมภายใน เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานมีความโปร่งใส ลดความเสี่ยง และป้องกันการทุจริตได้ ส่งผลให้มีระบบการบริหารงานมีการควบคุมทุกระบบงานอย่างทั่วถึง (รจิตลักษณ์ ชัยพงศ์พิพัฒน์, 2547)

สรุปและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยที่มีจุดมุ่งหมายให้กลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป นำระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนและรูปแบบการตั้งราคาของสินค้าที่ได้พัฒนาโดยนักวิจัย นำไปประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการดำเนินการของกลุ่ม ๆ มีข้อมูลในการตัดสินใจ ประเมินผล ควบคุมและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น รายงานการขาย รายงานสินค้าคงเหลือ รายงานเงินสดรับ-จ่ายประจำวัน การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า และเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจของชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้กลุ่มผลิตภัณฑ์ต้องพัฒนาตนเองและรองรับการพัฒนาจากหน่วยงานภายนอก เช่น 1) สมาชิกในกลุ่มควรมีการอบรมความรู้ด้านบัญชีการเงินอย่างต่อเนื่อง 2) หน่วยงานภายนอกควรเข้าไปสนับสนุนเกี่ยวกับ ทู่น การฝึกอบรม การให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชี รายงานทางการเงิน การจัดทำบัญชีโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการจัดเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กิตติ ภัคตวิวัฒน์กุล. (2549). เทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพมหานคร: เคทีพี คอมพ์ แอนด์ คอนซัลท์ จำกัด.
- เฉลิมพล แจ่มจันทร์ และสวรัย บุญยมนานท์. (2556). บทบาทของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในการพัฒนาสังคมและชุมชนไทย. วารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 7(1), 110-151.
- ชัชรินทร์ จุลกะเสวี. (2553). การศึกษาระบบบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน: กรณีศึกษาอำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ดวงสมร อรพินท์ และคณะ. (2557). การบัญชีการเงิน. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.
- นุชจรี พิเชฐกุล. (2556). การรายงานและการวิเคราะห์งบการเงิน. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดทีพีเอ็น เพรส.
- ไพบุลย์ เกียรติโกล และณัฐพันธ์ เขจรนนท์. (2551). ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: บจ. ม.ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- รจิตลักษณ์ ชัยพงศ์พิพัฒน์. (2547). การพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการควบคุมภายในของบริษัทอินทนิล เชียงใหม่. ใน สารนิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขาการควบคุมภายใน. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วีแชนมาร์ท. (2558). ระบบสารสนเทศทางการบัญชี. เรียกใช้เมื่อ 27 มิถุนายน 2565 จาก <http://blog.vzmart.com/accounting-information-system/>
- ศิริกุล ตลาสมบัติ และฉัตร ชูชื่น. (2560). แนวทางการพัฒนาทางการเงินของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเกษตรอินทรีย์ กรณีศึกษาบ้านดอนเจียง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

อมร โททำ. (2556). การศึกษาระบบบัญชีของกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน : กรณีศึกษา อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.